

siempre, vengar cruelmente, hasta matar, sino el renacimiento de los muertos... – no parecen extraños.

Porque el invierno (con el que se correlaciona la dictadura de Stroessner en Paraguay) no será eterno, el hombre no vive en esclavitud, el amor vence a la muerte y el maestro cree la palabra que encarna la esperanza a la belleza de la existencia.

REFERENCIAS:

1. *Marcos, Juan Manuel*. El invierno de Gunter. Edición Crítica por Tracy K. Lewis [Texto] / Juan Manuel Marcos. – Asunción : Servilibro, 2013. – 449 pp. – Ley № 1328/98.

2. *Маркос, Хуан Мануель*. Зима Гюнтера [роман]. Переклад українською Проценко І.Ю, Губарев Я.В. / Хуан Мануель Маркос. – К.: Час друку, 2014. – 250 с.

*Рудніцька Лариса
Вінниця*

ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Сьогодні ми живемо в період реформ в освітній галузі, ці реформи полягають у пошуку ефективних засобів створення оптимальних умов для надання якісної освіти. Це є пріоритетним завданням кожного освітнього закладу. На сьогоднішній день, для вирішення дидактичних завдань підготовки фахівців поряд з класичними традиційними методиками активно застосовуються й інноваційні методи навчання.

Якісними характеристиками інноваційності сучасних освітніх технологій є їх випереджаючий характер, сутність якого полягає в тому, щоб підготувати випускника до успішної професійної діяльності в соціокультурних умовах, які постійно змінюються [1: 48]. Зокрема, до інноваційних форм організації освітнього процесу відносяться й інтерактивні методи навчання. Саме інтерактивні методи дають змогу створювати навчальне середовище, у якому теорія і практика засвоюються одночасно. Одним з таких методів, що суттєво збагачує навчальний процес, є пошуково-дослідницький метод або метод навчальних проєктів. Робота за пошуково-дослідницьким методом передбачає постановку певної проблеми, наступне її розкриття та вирішення. Пошуково-дослідницький метод є ефективним в тому випадку, коли в навчальному

процесі поставлено певне творче завдання, для розв'язання якого потрібні інтегровані знання з різних галузей, а також застосування дослідницьких методик. В основі цього методу лежить розвиток пізнавальних, творчих навичок та умінь, що потребують самостійної орієнтації в інформаційному просторі. Тематика проектів має відношення до теоретичного блоку навчальних програм для студентів. Тема проекту повинна відповідати актуальним потребам і можливостям суб'єктів навчання, а результат мати практичне значення. Викладач у проекті виконує роль розробника, координатора, експерта, консультанта [3: 34]. Найчастіше теми проектів стосуються конкретного практичного питання, що є актуальним для реального життя. Завдяки наявності технічних засобів навчання у сучасних навчальних закладах пошуково-дослідницький метод в основному реалізується за допомогою створення студентами презентацій.

Ефективність проведення навчально-виховних заходів зростає при використанні комплексів технічних засобів навчання, які мають відповідати таким вимогам: врахування пізнавальних закономірностей навчальної діяльності під час заняття; забезпечення органічного поєднання їх зі словами викладача, а також іншими засобами навчання; відповідність змісту навчально-виховним завданням заняття; врахування можливості застосування різних методичних прийомів [4:244].

Обговорюючи інноваційні форми організації освітнього процесу, варто згадати і про нові інноваційні форми проведення лекцій, де присутні форми інтерактивного навчання, а саме про інтерактивні лекції. Інтерактивна лекція являє собою лекційне заняття, коли обидві сторони навчального процесу – лектор і студенти – знаходяться у стані активної взаємодії. Це дає можливість залучити студентів до самостійної розумової діяльності під час проведення лекції, а не просто бути пасивними слухачами. Особливістю такої лекції є те, що викладач визначає проблему, яка потребує дослідження та її вирішення на даній лекції. При цьому лектор не тільки ставить проблему, а й організовує процес її розв'язання, активізує студентів, залучає їх до обговорення, висловлення думок і прийняття рішення. Читання проблемної лекції орієнтує викладача і студентів на спільну роботу, студенти набувають знання через дію, активне мислення, спільну працю над розв'язанням поставленої проблеми. Викладач, зі свого боку, спрямовує розумову діяльність студентів у заданому напрямку. Проблемний виклад лекції змінює роль викладача і перетворює його з традиційного лектора, який бере на себе подання всієї системи знань з обраної теми, на викладача-консультанта, який консулює студентів щодо розв'язання визначеної проблеми [5]. Значну роль при проведенні інтерактивної лекції відіграють технічні

засоби. Викладач може подати повний текст лекції в інтернеті, або надати матеріали в електронному чи друкованому вигляді вже під час проведення самої лекції. При такій формі організації лекції відпадає потреба в конспектуванні. Таким чином, і у студентів і у лектора з'являється більше можливостей для дискусії та активного обговорення.

Використання технічних засобів навчання у викладанні навчальних дисциплін дозволяє збільшити обсяг інформації, яку необхідно запам'ятати. Крім того, це дозволяє значно інтенсифікувати пізнавальну діяльність студентів, дає можливість доповнити навчальний процес додатковою інформацією. Заняття з іноземної мови повинні максимально надати студентам можливість розмовляти мовою, яка вивчається, тому необхідно створити такі умови, за яких говоріння було б природно мотивованим.

Одним з інноваційних методів навчання з застосуванням технічних засобів є воркшоп (*workshop*). Воркшоп – це форма організації навчальної діяльності, учасники якої отримують нові знання і навички в процесі динамічної групової роботи; індивідуальне вирішення конкретних завдань, мінімум або навіть повна відсутність теорії та максимум практики; найважливіші принципи воркшопу – інтерактивність та ефективне спілкування [4: 280]. Воркшоп являє собою дослідження, в центрі якого лежить окремо взята тема чи проблема. Процес роботи в групі організовується таким чином, що це дозволяє подивитись на проблему з різних, часом дуже неочікуваних ракурсів. Воркшоп допомагає актуалізувати досвід учасників групи і інтегрувати на основі наявних ресурсів новий погляд на розуміння заданої теми. Знання, отримані в процесі воркшопу, є продуктом активної діяльності самих учасників, що набагато підвищує ефективність їх засвоєння. Нову інформацію, досвід та знання отримують всі учасники воркшопу, в тому числі і ведучий воркшопу. Основною характеристикою такого методу навчання є висока інтенсивність групової взаємодії, активність учасників, використання їх особистого досвіду. Найважливіші принципи воркшопу – інтерактивність та ефективне спілкування.

Значну допомогу у вивченні іноземної мови надають також і освітні сайти, за допомогою яких можна вирішувати цілий ряд дидактичних завдань: формувати та удосконалювати навички читання; удосконалювати навички усного та писемного мовлення; удосконалювати вміння аудіювання на основі автентичних звукових текстів; поповнювати словниковий запас; знайомитися з культурою країни, мова якої вивчається. Відмінною рисою саме освітніх сайтів є їх інтерактивність, тобто здатність програми вести діалог з користувачем. Основним завданням викладача під час роботи на занятті з освітніми сайтами є

спрямувати діяльність студентів, допомогти їм зрозуміти інформацію та скористатися нею під час спілкування іноземною мовою. При відборі матеріалу з сайтів для роботи на занятті потрібно брати до уваги рівень підготовки студентів та на скільки даний матеріал може їх зацікавити. Перевагою в роботі з освітніми сайтами є можливість оперування великими обсягами інформації, а також те, що вони містять вже розроблені завдання. Це, звичайно, значно полегшує підготовку до заняття.

Використання технічних засобів навчання надає навчально-методичній роботі зі студентами більш насичений, динамічний, творчий та інтенсивний характер. Сучасна освіта базується в основному на вербальному способі передачі знань, де переважає сприймання усної інформації.

Отже, інноваційні форми організації освітнього процесу мають беззаперечну теоретичну та практичну цінність, можуть бути використані викладачами для забезпечення досягнення мети – професійного та особистого розвитку студента, становлення його професійної компетентності. Особливість поданих форм обумовлена тим, що кожна з них організовує специфічну діяльність, спрямовану на задоволення не тільки потреб та інтересів, а й на розвиток професійних та особистих якостей [2: 112]. Інтерактивні методи навчання активізують самостійність думок студентів, залучають їх до процесу вироблення інформації. Інтерактивні методи навчання у поєднанні з сучасними технічними засобами значно розширюють можливості навчального процесу. Саме на заняттях, які можуть активізувати діяльність студентів досягається найбільша ефективність.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Бистрова Ю. В.* Інноваційні методи навчання у вищій школі України [Електронний ресурс] / Ю.В. Бистрова // Право на інноваційне суспільство: електрон. наук. вид. – 2015. – № 1(4). – Режим доступу: <http://apir.org.ua/wpcontent/uploads/2015/04/Bystrova.pdf>

2. *Глузман А. В.* Инновационные технологии обучения в системе университетского педагогического образования [Электронный ресурс] / А. В. Глузман. – Режим доступа: URL: http://iee.org.ua/files/conf_article39.pdf.

3. *Мишагина О. М.* Инновационные формы проведения занятий в вузе / О. М. Мишагина // Научный поиск. – 2015. – №3.1.

4. *Модернізація змісту професійної освіти – умова підготовки компетентного фахівця нової формації:* збірник матеріалів конференції /

редкол.: Г.Л. Губарев (голова) [та ін.]. – Житомир: вид. О.О. Євенок, 2017. – 388 с.

5. *Нагорний В. В.* Інтерактивна лекція як сучасна форма викладання дисципліни у вищій школі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.zsmu.edu.ua/bitstream/pdf>

Сегін Любомир, Рухленко Єлизавета
Слов'янськ

ВІДАПЕЛЯТИВНІ МІКРОТОПОНІМИ СЕЛИЩ ЩЕРБИНІВКА І ПЕТРІВКА МІСТА ТОРЕЦЬКА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кожен народ дає свої назви водам, лісам, горам, долинам, полям, лугам, містам і селам. У цих назвах відбивається історія його матеріальної і духовної культури, побуту, його природно-географічне становище. Тому географічні найменування, органічно вплетені в лексичну систему мови, становлять цінне, а часом єдине джерело історичного вивчення народу, його мови й культури [5: 63]. Водночас кожен населений пункт має не тільки свою назву, але ще й багато внутрішніх топонімічних номінацій. Такі локальні назви мовознавці називають мікротопонімами. У науковій літературі існують різні підходи до тлумачення терміна *мікротопонім*. Під *мікротопонімом* розуміємо власну назву невеликого географічного об'єкта (поля, вулиці, пасовища, лісу), яка має вузьку сферу вживання і функціонує в межах незначної території, відома вузькому колу людей, що живуть поблизу певного мікрооб'єкта [2: 5]. Мікротопоніми останнім часом усе активніше стають об'єктом вивчення українських ономастів. Предметом нашої уваги є відапелятивні мікротопоніми селищ Щербинівка і Петрівка міста Торецька Донецької області.

На сьогодні на рівні монографій, дисертацій, словників опрацьовано мікротопоніми Чернігівсько-Сумського Полісся (Є. О. Черепанова), Чернігово-Сіверщини (С. О. Павленко), Рівненщини (Я. О. Пура), Західного Поділля (Н. І. Лісняк), Підгір'я (О. І. Михальчук), Сколівщини (Н. В. Сокіл), північно-західної України та суміжних земель (Г. Л. Аркушин), Львівщини (О. І. Проць, Н. Р. Яніцька), Івано-Франківщини (Н. Вебер), Покуття (Л. П. Білінська), басейну річки Ужа Закарпаття (В. Ф. Баньої), Південно-Західного Опілля (О. О. Лужецька), Кіровограда (Р. О. Ляшенко) тощо. Потребує комплексного дослідження мікротопонімія Донеччини.